

Rapportage ontzamelcollectie gemeente Roosendaal, standplaats Tongerlohuys

Drs Alexandra van Dongen, conservator historische vormgeving, Museum Boijmans Van Beuningen Rotterdam, 4 maart 2020

Beschrijving

Inv.nrs.

- **294:** opdienschaal, terrine met twee handvaten, tin, productie Nederland (?), 19de eeuw
- **985:** lepelrek van hout met 19 tinnen lepels, productie Nederland, 19de eeuw
- **989:** gildekan in de vorm van een kraantjeskan, tin, productie Duitsland 18de eeuw, naar voorbeeld van 17de-eeuws prototype
- **990:** uithangbord van een slager (boer met bijl, stier en hond), tin en ijzer (drie ophangogen) ingekrast IAE (voorzijde) en HE (achterzijde), productie Duitsland (?), 19de eeuw
- **991:** kelkbeker, tin, productie Nederland (?), 19de eeuw
- **992:** beddenkruik, tin, productie Nederland, 19de eeuw (met merken onderop)
- **994:** kruik, steengoed, productie Raeren, België, 16de eeuw
- **1010:** vogelkooi, tin, met Duitse tekst als inscriptie achterop, productie Duitsland, 19de eeuw
- **1011:** gildekan, tin, productie Bremen, Duitsland, met inscripties, gedateerd 1716
- **1012:** kraantjeskan, tin, productie Nederland, 19de eeuw
- **1016:** voorraadkruik, steengoed met zoutglazuur (misbaksel), productie Raeren, België, 16de eeuw
- **1017:** gildekan, tin, productie Duitsland, met inscripties, ca. 1700-1725
- **1018:** kop en schotel met bloemetjes op witte ondergrond, porselein, productie Saksen, Duitsland, 19de eeuw
- **1027:** bierkruik (type Humpen), steengoed met zoutglazuur en tin (deksel), productie Westerwald, Duitsland, 1700-1800
- **1032:** boerendanskruik met decoratieve fries naar prentvoorbeeld van Hans Sebald Beham, steengoed met zoutglazuur, productie Raeren, België, gedateerd 1586
- **1039:** drie-oor kruik (voet beschadigd), steengoed met zoutglazuur met tinnen maatpegel in de rand, productie Raeren, België, 16de eeuw
- **1041:** bierpul, steengoed met zoutglazuur en tin (deksel), productie Westerwald, Duitsland, 1700-1800
- **1045:** bierkruik, steengoed met zoutglazuur en tin (deksel), inscriptie op deksel: III AVB, productie Raeren, België of Westerwald, Duitsland, 17de eeuw
- **1049:** kruik, steengoed en tin (deksel), productie Raeren, België, eind 16de eeuw
- **1060:** bierkruik, steengoed met zoutglazuur, productie Raeren, België of Westerwald, Duitsland, 17de eeuw
- **1061:** kan met deksel, steengoed met zoutglazuur en tin (deksel), productie Westerwald, Duitsland, 1700-1750

- **1067:** drinkkruik, steengoed met leemglazuur, productie Langerwehe, Duitsland, 15de eeuw
- **1070:** beker, bijna-steengoed, productie Rijnland, Duitsland, 1225-1250
- **1073:** kruik (drinkkruik), bijna-steengoed, productie Rijnland, Duitsland, 1225-1250
- **1075:** kruik, steengoed met zoutglazuur, productie Raeren, België, 16de eeuw
- **1076:** kruik, roodbakkend aardewerk, productie Nederland of Vlaanderen, 13de-14de eeuw
- **1080:** kruik (drinkkruik), steengoed met zoutglazuur, productie Raeren, België, 16de eeuw
- **1081:** kruik (drinkkruik), bijna-steengoed, productie Rijnland, Duitsland, 1225-1250
- **1082:** drinkkruik, steengoed met zoutglazuur, productie Raeren, België, 16de eeuw
- **1084:** kruik (oliekruik), steengoed met zoutglazuur, productie Raeren, België, 16de eeuw
- **1085:** kruik (drinkkruik), steengoed met zoutglazuur, productie Raeren, België, 16de eeuw
- **1086:** kruik (drinkkruik), bijna-steengoed, productie Rijnland, Duitsland, 1225-1250
- **1087:** kruik, steengoed met leemglazuur, productie Langerwehe, Duitsland, 1400-1450
- **1089:** kruik, roodbakkend aardewerk, productie Nederland of Vlaanderen, 13de-14de eeuw
- **1090:** kan, witbakkend aardewerk met loodglazuur, productie mogelijk Limburg of Vlaanderen, 14de/15de eeuw
- **1093:** drinkkruik, steengoed met leemglazuur, productie Langerwehe, Duitsland, 15de eeuw
- **1094:** drinkkruikje, steengoed met zoutglazuur, productie Raeren, België, 16de eeuw
- **1095:** drinkbeker met geknepen voet, steengoed, productie Raeren, België, 16de eeuw
- **1096:** drinkkruikje, steengoed met zoutglazuur, productie Raeren, België, 16de eeuw
- **1097:** drinkkruikje, steengoed met zoutglazuur, productie Raeren, België, 16de eeuw
- **1099:** drinkkruikje, steengoed met zoutglazuur, productie Raeren, België, 16de eeuw
- **1100:** drinkkruikje, steengoed met zoutglazuur, productie Raeren, België, 16de eeuw
- **1102:** drinkkruikje, steengoed met zoutglazuur, productie Raeren, België, 16de eeuw
- **1103:** drinkkruikje, steengoed met zoutglazuur, productie Raeren, België, 16de eeuw
- **1104:** mosterpot, steengoed met zoutglazuur, productie Raeren, België, 16de eeuw
- **1105:** drinkkruikje, steengoed met zoutglazuur, productie Raeren, België, 16de eeuw
- **1106:** drinkkruikje, steengoed met zoutglazuur, productie Raeren, België, 16de eeuw
- **1107:** vetpotje, steengoed met zoutglazuur, productie Raeren, België, 16de eeuw
- **1108:** zalfpotje, steengoed met zoutglazuur, productie Raeren, België, 17de eeuw (?)
- **1109:** kogelpot, proto-steengoed, productie Rijnland/Limburg, 12de/13de eeuw
- **1110:** drinkkruikje, steengoed met zoutglazuur, productie Raeren, België, 16de eeuw
- **1111:** kruik met slanke hals, aardewerk, import Romeins?
- **1112:** twee-oor kruikje, steengoed met zoutglazuur, productie Raeren, België, 16de eeuw
- **1114:** kroes (drinkkroes), steengoed met zoutglazuur, productie Raeren, België, 16de eeuw

- **1117:** drinkkruik, proto-steengoed, productie Rijnland, Duitsland, 1225-1250
- **1118:** voorraadpotje, bijna-steengoed, productie Rijnland, Duitsland, 1225-1250
- **1119:** kruikje, steengoed met zoutglazuur, productie Raeren, België, 16de eeuw
- **1120:** kruikje, steengoed met zoutglazuur, productie Raeren, België, 16de eeuw
- **1122:** kruikje, steengoed met zoutglazuur, productie Raeren, België, 16de eeuw
- **1123:** bekertje/voorraadpotje, steengoed met leemglazuur, productie Langerwehe, Duitsland, 15de eeuw
- **1124:** fragment van een puntneuskruikje, steengoed met zoutglazuur, productie Raeren, België, 1450-1500
- **1256:** rond laag vat, aardewerk, 19de eeuw
- **1890:** oorpot, zwart aardewerk, vroeg middeleeuws? Vergelijk inv.nr. 1891
- **1891:** kannetje, zwart aardewerk, vroeg middeleeuws? Vergelijk inv.nr. 1890
- **1894:** kannetje, aardewerk, import Romeins?
- **1895:** kruik met slanke hals (fragment ontbreekt), import Romeins?
- **1896:** fragment van een kommetje, witbakkend aardewerk, productie Nederland, 17de eeuw
- **1897:** kookpot, roodbakkend aardewerk met loodglazuur en roetsporen van historisch gebruik, productie Nederland/Brabant, 16de eeuw
- **1898:** zalfpotje, grijsbakkend aardewerk, productie Nederland, 17de eeuw
- **1899:** kruikje, zwart aardewerk, productie Nederland, 12de eeuw
- **1901:** pispot/kamerpot, aardewerk, productie Nederland, 15de eeuw
- **1910:** fragment van schotel, roodbakkend aardewerk met slibversiering, productie Werra, Duitsland, 1590-1610
- **1911:** fragment van een kommetje, roodbakkend aardewerk met slibversiering, productie Nederland, 17de eeuw
- **1914:** fragment platte schotel, roodbakkend aardewerk, productie Nederrijn, Duitsland, gedateerd 1727
- **1915:** fragment van een kom, roodbakkend aardewerk met slibversiering, productie Nederland, 17de eeuw
- **1919:** schotel (met oude restauratie), roodbakkend aardewerk met slibversiering, productie Weser, Duitsland, 1590-1610
- **1920:** sauskommetje, roodbakkend aardewerk met groen loodglazuur, productie Nederland, 17de eeuw
- **1921:** diepe schaal met twee liggende oren, roodbakkend aardewerk met slibversiering en Duits opschrift (spreuk), productie Nederrijn, Duitsland, ca. 1800-1900
- **1922:** tuitkommetje, roodbakkend aardewerk met slibversiering, productie Nederland, ca. 1650-1700
- **1923:** fragment van bordje, roodbakkend aardewerk met slibversiering, productie Nederrijn, Duitsland, 18de eeuw
- **1925:** fragment van bordje, roodbakkend aardewerk met slibversiering, productie Nederrijn, Duitsland, 18de eeuw
- **1926:** fragment van bord, roodbakkend aardewerk met witte slibversiering (marmermotief), productie Nederland, 19de eeuw

- **1927:** schoteltje/kommetje, roodbakkend aardewerk met witte slib, productie Nederland, 18de eeuw
- **1930:** amfoor (verpakking voor olie, wijn of olijven), aardewerk, productie Sevilla, Spanje, 1575-1625
- **1945:** serie van 5 vloertegels, roodbakkend aardewerk met groen loodglazuur, productie Nederland, 16de-17de eeuw
- **1950:** onderdeel van een zandloper, glas (woudglas), productie Duitsland, 16de eeuw
- **2592:** schenkpot/kookkan, roodbakkend aardewerk met loodglazuur, productie Nederland (Brabant?), 19de eeuw
- **2593:** olielampje, steengoed met zoutglazuur, productie Raeren, België, 16de eeuw
- **2662:** kogelpot (kookpot of voorraadpot), aardewerk, productie Nederland, 12de-13de eeuw
- **5063:** kastje met een grote deur, hout, productie Nederland, 19de eeuw

De hierboven beschreven collectie objecten bestaan uit de volgende ensembles:

- Historisch gebruiksaardewerk en steengoed met niet gedocumenteerde of te achterhalen archeologische herkomst, maar gezien het assortiment waarschijnlijk gevonden in Nederland. Dit type keramiek werd zowel lokaal geproduceerd in Nederland ofwel in het Duits/Belgische Rijnland (Raeren bv) waar sinds de middeleeuwen steengoed vaatwerk werd geproduceerd voor de export, ook naar Nederland. Het 16de-eeuwse steengoed vaatwerk dat geproduceerd is in Raeren, België, is van een typologie waarvan je voorbeelden afgebeeld ziet op de schilderijen van Pieter Bruegel de Oude. Dit soort gebruikskeramiek wordt door archeologen zeer veelvuldig opgegraven, is dus niet zeldzaam of kostbaar. Enkele wat meer gedecoreerde objecten zoals de boerendanskruik zijn zeker niet uniek, maar rijker van versiering.
- De verzameling bevat enkele oudere voorbeelden van gebruikskeramiek, die dateren van de Romeinse tijd tot en met de middeleeuwen, waarvan de vindplaats of herkomst niet bekend is. Ook dit is gangbaar gebruiksgoed, in massa geproduceerd en niet zeldzaam.
- Een groep 18de-en 19de-eeuws tinnen vaatwerk afkomstig uit de overlevering (niet archeologisch).
- Aantal 19de-eeuwse keramische gebruiksvoorwerpen en huisraad en een houten lepelrek met tinnen lepels.

Conclusie:

De hierboven beschreven verzameling objecten representeert een categorie historische gebruiksvoorwerpen die in het verleden in relatief grote aantallen is vervaardigd en in de Nederlanden/Brabant in omloop is geweest. Deze collectie is, ook door de afwezigheid van documentatie m.b.t. vindplaats of herkomst, naar mijn mening niet van zeer bijzondere cultuurhistorische of wetenschappelijke betekenis of onvervangbaar en onmisbaar voor het Nederlandse cultuurbezit.

Alexandra van Dongen, 4 maart 2020